

PLAN FÖR ▶ TILLGÄNGLIGHET OCH DELAKTIGHET

ETT HÖGANÄS FÖR ALLA 2021-2025

HÖGANÄS
KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 INLEDNING

- 1.1 ÖVERGRIPANDE SYFTE OCH MÅL
- 1.2 BAKGRUND OCH UTGÅNGSPUNKTER
- 1.3 NATIONELLT MÅL OCH INRIKTNING FÖR
FUNKTIONSHINDERSPOLITIKEN
- 1.4 FÖRVALTNINGSÖVERGRIPANDE SAMORDNINGSARBETE

2 MÅLOMRÅDEN

- 2.1 DEMOKRATI OCH JÄMLIKHET
- 2.2 SOCIAL VÄLFÄRD OCH TRYGGHET
- 2.3 SAMHÄLLSPLANERING OCH INFRASTRUKTUR
- 2.4 INFORMATION OCH KOMMUNIKATION
- 2.5 HÄLSA OCH LIVSKVALITET
- 2.6 UTBILDNING OCH ARBETE
- 2.7 UPPHANDLING OCH NÄRINGSLIV

3 ÅTGÄRDSPLANER, GENOMFÖRANDE OCH UPPFÖLJNING

- 3.1 FRAMTAGANDE AV ÅTGÄRDSPLANER
- 3.2 GENOMFÖRANDE OCH UPPFÖLJNING

1 INLEDNING

1.1 ÖVERGRIPANDE MÅL OCH SYFTE

Syftet med *Planen för tillgänglighet och delaktighet – ett Höganäs för alla* är att tydliggöra en kommungemensam strategi och agerande med målet att vår kommun ska vara tillgänglig och möjliggöra för alla invånare och besökare att vara delaktiga. Planen ska fungera som ett verktyg och ge en konkret bild av prioriterade mål och åtgärder för tillgänglighetsarbetet i kommunens nämnder, styrelser, kommunala bolag och verksamheter.

1.2 BAKGRUND OCH UTGÅNGSPUNKTER

Höganäs vision innebär att vi år 2025 är 30 000 invånare som anser att Höganäs är väl värt att investera i. Höganäs ska ha en stark social sammanhållning och gemenskap som präglas av tillit och tolerans. Förbättring kräver medvetna val och för att lyckas med denna resa ”från kol till diamanter” är en av strategierna att stärka social hållbarhet, genom att:

- utveckla levande livsmiljöer för att möta olika behov och skeenden i livet
- utöka möjligheterna till möten mellan människor
- erbjuda alla samma möjligheter att bidra, som att vara med i samhällsgemenskapen.

Önskad effekt: I Höganäs kommun bor människor kvar och fler vill bli nya kommunmedborgare. Här känner sig kommunmedborgarna trygga och delaktiga.

Vi vill utveckla en varierande livsmiljö där samhället byggs på ett sådant sätt att vi kan möta människors olika behov och skeenden i livet oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionsförmåga, ålder och utbildning. Alla ska efter sin förmåga och sina förutsättningar ges samma möjligheter.

Alla människor är olika med olika behov och förutsättningar. Samhället består av en mångfald av människor. Genom livet kan skador, sjukdomar och ålder leda till en funktionsnedsättning till exempel syn- och hörselnedsättning, en rörelsenedsättning eller kognitiva funktionsnedsättningar. En funktionsnedsättning blir ett funktionshinder först när individen möter brister i en miljö eller verksamhet. Funktionshinder kan reduceras genom förändringar i samhället, vilket denna plan med tillhörande planerade åtgärder har som ambition att kunna medverka till.

Genom planen för tillgänglighet och delaktighet, samt tillhörande åtgärdsplan, tar Höganäs kommun ett samlat grepp för att arbeta för ett samhälle som ska vara användbart och tillgängligt för alla och lyfter fram prioriterade områden för perioden 2021 – 2025. Planen är en revidering av tidigare plan som gällde för perioden 2016-2020.

Avsikten är att kontinuerligt väva in tillgänglighets- och delaktighetsfrågorna som en naturlig del i samtliga förvaltningars och bolags ordinarie verksamhet. Det innebär att beslut som fattas måste ta hänsyn till människor med funktionsnedsättning och deras livsvillkor, tillsammans med alla människors varierande behov och förutsättningar.

AGENDA 2030

Ingen ska lämnas utanför är den övergripande principen för Agenda 2030 som FN:s generalförsamling antog 2015. Agendan omfattar 17 globala mål och 169 delmål för hållbar utveckling. Hållbarhet omfattar tre dimensioner – miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet. Agenda 2030 handlar bland annat om att minska ojämlikheter och orättvisor. Målen rör bland annat hälsa, utbildning, arbete, jämlikhet, inkluderande samhällen, demokrati och globalt samarbete. Genom att införa *universell utformning* får offentliga, privata och civilsamhällets intressenter *ett verktyg* för att bidra till de globala målen för hållbarhet.

**INGEN SKA
LÄMNAS
UTANFÖR**

BEGREPPSFÖRKLARING

Funktionsnedsättning är en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga som kan uppstå efter sjukdom eller till följd av medfödd eller förvärvad skada. Funktionsnedsättningen kan vara av bestående eller övergående natur.

Funktionshinder är den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen och/eller miljön. Till följd av detta är det således den omgivande miljön som skall anpassas efter individernas behov och inte tvärtom. Till den omgivande miljön räknas fysiska och kommunikativa hinder samt omgivningens bemötande.

Tillgänglighet innebär hur samhället utformas för att möjliggöra människors tillträde och tillgång till det. Tillgänglighet innefattar utöver den fysiska miljön, möjligheten för personer med funktionsnedsättning att på lika villkor som andra kunna använda och ta del av information och kommunikation, verksamheter och tjänster, transport, produkter och system. Tillgänglighet, i enlighet med FN:s funktionsrättskonvention, artikel 9, är grundläggande i genomförandet av funktionshinderspolitiken.

Delaktighet innebär individens möjlighet att medverka i och ha tillgång till samhället.

Funktionsrätt innebär en person med funktionsnedsättnings rätt till självbestämmande och full delaktighet i samhällets alla områden.

Universell utformning handlar om att skapa lösningar som fungerar för så många som möjligt redan från början. Då inkluderar vi fler och slipper göra anpassningar i efterhand. Många lösningar är utformade efter den norm som råder i samhället. Dessa lösningar fungerar bra för en begränsad grupp, samtidigt som de utgör hinder för andra. Inom universell utformning är utgångspunkten istället att människor är olika med olika behov och förutsättningar. Genom att utgå från mångfalden i samhället kan vi skapa lösningar som fungerar för fler.

Begreppen *design för alla* och *universell design* är två andra begrepp som används med ungefär samma innebörd som *universell utformning*.

1.3 NATIONELLT MÅL OCH INRIKTNING FÖR FUNKTIONSHINDERSPOLITIKEN

2017 infördes nya nationella mål och inriktning för funktionshinderspolitiken. Det nationella målet med funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

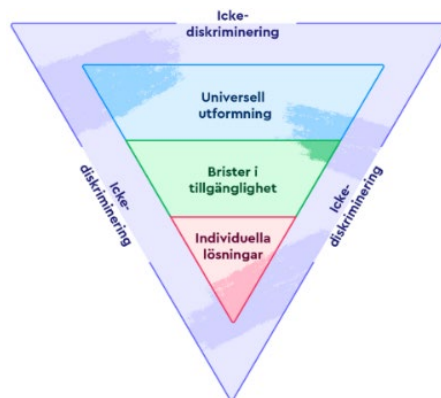
FYRA OMRÅDEN

Den nya inriktningen för funktionshinderspolitiken innebär framför allt en konkretisering av målet och hur det ska genomföras så att ansvariga aktörer, på alla nivåer i samhället ges en tydlig vägledning i sitt arbete.

¹

Funktionshinderspolitiken inriktas mot fyra områden:

- principen om universell utformning,
- befintliga brister i tillgängligheten
- individuella stöd och lösningar för individens självständighet, och
- att förebygga och motverka diskriminering.

Dessa fyra områden är ömsesidigt beroende av varandra. Syftet är att de tillsammans ska bidra till ett tillgängligt och jämlikt samhälle oavsett funktionsförmåga.

Universell utformning innebär att samhället utformas med medvetenhet om den variation som finns i befolkningen. Samhället ska till största möjliga del kunna användas av alla. Genom att arbeta med universell utformning minskar riskerna att skapa nya brister i tillgängligheten. I takt med att vi identifierar och tar bort brister i samhället, kommer behovet av individuella stöd delvis att minska. För vissa personer kommer individuella stöd och lösningar däremot alltid att vara nödvändigt. Men det spelar ingen roll hur tillgängligt samhället är eller hur mycket individuella stöd som finns om en person utsätts för diskriminering på grund av funktionsnedsättning. Därför behöver icke-diskriminering genomsyra allt arbete. För att nå det funktionshinderspolitiska målet är det viktigt att arbeta med alla fyra arbetssätt samtidigt.

SJU GRUNDPRINCIPER FÖR UNIVERSELL UTFORMNING

The Center for Universal Design vid North Carolina State University har tagit fram sju principer för universell utformning:² Dessa sju principer kan tillämpas för att *utvärdera* befintlig design, *vägleda* i designprocessen och *utbilda* både designers och konsumenter om egenskaperna hos mer användbara produkter och miljöer.

¹ Figur 1: Fyra arbetssätt. <https://www.mfd.se/verktyg/lar-om-politikens-mal-och-inriktning/politikens-fyra-arbetssatt/>

² Hämtat från The Universal Design File, s 34 – 35. © 1997 NC State University, The Center for Universal Design Översatt vid Certec, Lunds tekniska högskola, av Bitte Rydeman, Per-Olof Hedvall och Johanna Rydeman Länk till det engelska originalet: https://www.ncsu.edu/ncsu/design/cud/about_ud/principlestext.htm

1. **Likvärdig användning**
Utformningen är användbar och marknadsmässig för personer med varierande förmågor.
2. **Flexibilitet i användning**
Designen tillåter en stor variation av personliga preferenser och förmågor.
3. **Enkel och intuitiv användning**
Användningen ska vara lätt att förstå, oberoende av användarens erfarenhet, kunskap, språkförmåga eller nuvarande koncentrationsnivå.
4. **Uppfattbar information**
Designen kommunicerar nödvändig information till användaren på ett effektivt sätt, oberoende av omgivande förhållanden eller användarens sinnesförmågor.
5. **Tolerans för misstag**
Designen minimerar risker och allvarliga konsekvenser av misstag eller oavsiktliga handlingar.
6. **Låg fysisk ansträngning**
Designen kan användas effektivt och bekvämt med minimal uttrötning.
7. **Storlek och utrymme för åtkomst och användning**
Designen har lämplig storlek och det finns utrymme så den går att komma till, nå, hantera och använda oberoende av användarens kroppsstorlek, hållning eller rörlighet.

NATIONELLA LAGAR

Det är starkt uttalat i den svenska lagstiftningen att samhället ska göras tillgängligt och användbart för alla oavsett funktionsförmåga. Det finns flera lagar, riktlinjer och föreskrifter som direkt berör arbetet med tillgänglighet. Exempel på dessa lagar är Arbetsmiljölagen, Diskrimineringslagen, Lagen om stöd och service, Plan- och bygglovslagen, Skollagen, Språklagen och Socialtjänstlagen. Boverkets föreskrifter och allmänna råd om Enkelt avhjälpna hinder (HIN) samt Tillgänglighet på allmänna platser är gällande i arbetet med tillgänglighet. Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service började gälla den 1 januari 2019 och i januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag.

1.4 FÖRVALTNINGSÖVERGRIPANDE SAMORDNINGSARBETE

För ett framgångsrikt och lösningsfokuserat arbete krävs ett förvaltningsövergripande samordningsarbete. I arbetet med ett fullt tillgängligt samhälle kommer beslut att röra insatser från flera olika förvaltningar. För en effektiv process i förändringsarbetet finns därför en ansvarig tjänsteman för frågor rörande tillgänglighetsarbetet, inom varje förvaltning och kommunala bolag. Representanterna förväntas ha en tät kontakt för det förvaltningsövergripande samarbetet med åtgärdsplanerna. Arbetet samordnas och leds av kommunens tillgänglighetssamordnare. Tillgänglighetssamordnaren rapportera till koncernledningen två gånger per år.

2 MÅLOMRÅDEN

Utgångspunkt för Höganäs kommuns plan är det nationella målet och inriktningen för funktionshinderspolitiken, som i sin tur grundar sig på FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Funktionshinderspolitiken spänner över ett brett område och berör samtliga verksamheter inom kommunen. För att få styrkraft i funktionshinderspolitiken har regeringen genom en styrtredning 2019 definierat sju prioriterade samhällsområden av särskild betydelse för att målet ska förverkligas, samt utöver dessa sju prioriterade frågor. Dessa sju områden och sju frågor lägges, tillsammans med Höganäs vision, grunden för kommuns målområden:

1. Demokrati och jämlikhet
2. Social välfärd och trygghet
3. Samhällsplanering och infrastruktur
4. Information och kommunikation
5. Hälsa och livskvalitet
6. Utbildning och arbete
7. Upphandling och näringsliv

2.1 DEMOKRATI OCH JÄMLIKHET

En levande demokrati som är uthållig, kännetecknas av delaktighet, där möjligheterna till inflytande är jämlika. Deltagande i demokratins processer är en förutsättning för att kunna utöva inflytande över politiska beslut. Demokratiska processer måste utformas med hänsyn till mångfalden i befolkningen och utifrån människors olika behov och förutsättningar.

Alla personer i Höganäs ska garanteras sina politiska rättigheter. Jämlikhet och icke-diskriminering är rättigheter och principer som utgör hörnstenar i alla konventioner. Alla människor är lika inför lagen och har lika rätt till lagens skydd och förmåner. Skäliga anpassningar ska tillhandahållas i de fall det är nödvändigt för att främja jämlikhet och avskaffa diskriminering. Särskilda åtgärder som är nödvändiga för att påskynda eller uppnå faktisk jämlikhet för personer med funktionsnedsättning ska inte betraktas som diskriminering.

I HÖGANÄS KOMMUN:

- ska den lokala **demokratin vara tillgänglig** för personer med funktionsnedsättning.
- ska val vara **tillgängliga för alla**. Det gäller dels den fysiska och kognitiva tillgängligheten till och i vallokalerna och dels möjligheten att ta del av informationen som omger valen.
- ska det finnas **former för samråd och samskapande** mellan kommunen, personer med funktionsnedsättning och funktionshindersorganisationer.
- ska vi arbeta aktivt med att **öka medvetandet** om människors olika förutsättningar och **kunskap om** allas lika rättigheter och värde, både hos invånarna och bland personal.

2.2 SOCIAL VÄLFÄRD OCH TRYGGHET

Alla invånare i Höganäs har rätt att leva självständigt och kunna delta i samhället, ha en tillfredställande levnadsstandard och social trygghet. Alla har rätt till respekt för hem och familj och skydd för den personliga integriteten. För en del personer med funktionsnedsättning är individuella insatser som hjälpmedel, ledsagning, personlig assistans och god man grundläggande i vardagen. Social omsorg omfattar också många andra typer av insatser som inte riktar sig enbart till personer med olika typer av funktionsnedsättning. Det är viktigt att alla insatser fungerar även för personer med funktionsnedsättning, dvs. ett systematiskt arbete med tillgänglighetsaspekter inom hela socialtjänsten och övriga verksamheter för att säkra social välfärd och trygghet för målgruppen.

I HÖGANÄS KOMMUN:

- ska vi utveckla **individuella stöd** till personer med funktionsnedsättning mot att bli mer flexibla och anpassade efter varje individs behov.
- ska barn, unga och vuxna få komma till tals och **barnperspektivet stärkas** i ärenden som rör individuella stöd.
- ska vi uppmärksamma vikten av **anhörigstöd** och stöd kopplat till föräldraskap, liksom stöd till barn till en förälder med funktionsnedsättning, samt stöd till syskon och närstående.
- ska vi verka för att stärka **samverkan och samordning** mellan kommunen, regionen och övriga myndigheter för att förbättra stödet till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning och deras familjer.
- **kvinnor och barn** med funktionsnedsättning är utsatta för flerfaldig diskriminering och är i högre grad än resten av befolkningen utsatta för våld, skada eller övergrepp. Åtgärder med ett särskilt fokus på denna del av befolkningen ska prioriteras.

2.3 SAMHÄLLSPLANERING OCH INFRASTRUKTUR

Ett tillgängligt samhälle är i största möjliga utsträckning universellt utformat och därmed åtkomligt och användbart för alla. Där kan människor vara självständiga individer, med lika möjligheter att delta.

I HÖGANÄS KOMMUN:

- ska vi utforma samhället och infrastrukturen utifrån principen om **universell utformning** och tillgänglighet. Det som är nödvändiga anpassningar för vissa, är också ofta till nytta för många. För att lyckas med universell utformning ska vi lyfta frågan om tillgänglighet tidigt i utvecklingsprocesser och utgå från en bredd av olika typer av användares behov.
- ska vi jobba strategiskt med att säkerställa att bostäder och fysiska miljöer som byggs **understödjer självständighet** hos våra nuvarande och **framtida** invånare.
- ska vi arbeta systematiskt med att **ta bort befintliga hinder** för att invånare ska ha tillgång till den fysiska miljön – offentliga lokaler och utemiljö.
- ska vi verka för ett gott **samarbete med regionen** och de aktörer som ansvarar för kollektivtrafiken där bytespunkterna har stor betydelse.

2.4 INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Att kunna ta del av och tillgodogöra sig information bidrar till delaktighet och självständighet. Tillgängligheten handlar både om hur informationen förmedlas, och att själva innehållet ska vara tillgängligt, användbart och begripligt – oavsett om det är muntlig eller skriftlig information eller vilka kanaler som används. Korrekt och tillgänglig kommunikation är en självklar del av god service och en förutsättning för demokrati.

I HÖGANÄS KOMMUN:

- ska vi arbeta för att information till och från kommunen är **lättläst och tillgänglig** för alla oavsett funktionsförmåga.
- ska vi erbjuda informationsmaterial i **alternativa format** för att passa olika målgrupper.
- ska vi genomföra aktiva, riktade åtgärder för att **motverka digitalt utanförskap** bland personer med funktionsnedsättning och involvera användare när nya tjänster utvecklas som ”testpaneler” för att öka användarvänligheten.
- ska vi använda **Tillgänglighetsguiden**³ för att ge invånare en tydlig information om tillgängligheten i olika verksamheter och platser i kommunen. Genom den årliga uppdateringen av Tillgänglighetsguiden har vi också möjlighet till dialog med verksamhetsansvariga kring tillgänglighet och att öka medvetande och kompetens kring frågorna.

2.5 HÄLSA OCH LIVSKVALITET

Alla har rätt till bästa möjliga hälsa. Hälsa är en resurs för självständighet, självbestämmande och delaktighet. Utan god hälsa påverkas alla andra delar av livet. Att ha en aktiv fritid är betydelsefullt för människor i alla åldrar, både för att finna en mening med livet och för att uppleva glädje i sin livssituation. Inte minst för de människor som har det tufft i skolan eller som står långt ifrån arbetsmarknaden, kan fritiden vara oerhört betydelsefull. En aktiv fritid är särskilt viktigt för barn och unga, då fritiden är en arena för att frigöra sig och skapa sig en egen identitet och socialt nätverk. Barns rätt till fritid, kultur och lek slås fast i barnkonventionen och är en viktig aspekt i barns rätt till utveckling.

I HÖGANÄS KOMMUN:

- ska vi arbeta med riktade åtgärder för att **öka tillgängligheten** till kommunens kultur- och fritidsutbud för alla oavsett funktionsförmåga. Vi ska ha ett särskilt fokus på barn och unga.
- ska vi utveckla fritidsutbudet tillsammans med våra invånare och föreningsliv och testa olika former för **medskapande** för att möjliggöra full delaktighet.
- ska vi satsa särskilt på **hälsofrämjande arbete** och åtgärder för att främja jämlik hälsa med fokus på olika gruppers behov och förutsättningar, exempelvis utifrån olika funktionsnedsättningar.
- ska vi använda **föreningsstöd som ett verktyg** för att stötta föreningar som jobbar med delaktighet.

³ <https://www.hoganas.se/Invanare/omsorgochhjalp/Tillganglighet/tillganligshetsguiden/>

2.6 UTBILDNING OCH ARBETE

Personer med funktionsnedsättning har rätt till utbildning och arbete på lika villkor. För att öka delaktigheten i skolan krävs ett strategiskt arbete dels med den generella tillgängligheten och dels med stöd till enskilda individer. Tillgång till arbete och egen försörjning är en avgörande faktor för personers levnadsvillkor. Som kommun har Höganäs dubbla roller, dels som utförare av välfärdstjänster som ska stötta och hjälpa medborgarna att få ett arbete, dels som kommunens största arbetsgivare. Det innebär att tillgänglighetsarbetet inom området arbete måste bedrivas både i förhållande till invånarna, men även gentemot anställda.

I HÖGANÄS KOMMUN:

- ska vi utveckla **tillgängliga lärmiljöer** som gör att alla barn och elever kan vara delaktiga
- ska vi utveckla rutiner och samarbete mellan pedagoger, skolenheter och skolhuvudmän för att samordna övergångar mellan stadier, skolor och skolformer och för att säkra undervisningens kvalitet och kontinuitet i anpassningar och särskilt stöd för elever med funktionsnedsättning. **Hela barnet, hela vägen.**
- ska vi verka för ett **hållbart, delaktigt och tillgängligt arbetsliv** för att skapa varaktiga anställningar.
- ska vi arbeta för **mångfald och bredd** vid rekrytering.
- ska vi arbeta aktivt med att **underlätta övergång från biståndsbedömd sysselsättning till praktik och arbete.**
- ska vi arbeta på alla nivåer i undervisningssystemet, däribland hos alla barn från tidig ålder, med att uppmuntra en inställning präglad av **respekt för rättigheterna** för personer med funktionsnedsättning.

2.7 UPPHANDLING OCH NÄRINGS LIV

För att skapa ett tillgängligt samhälle krävs insatser från både offentliga och privata aktörer. Även civilsamhället med föreningar och intresseorganisationer spelar en viktig roll. Det är således inte en förflyttning vi som kommun kan åstadkomma själva. Åtgärder behövs därför för att stimulera näringslivet och andra aktörer att verka för tillgänglighet.

I HÖGANÄS KOMMUN:

- ska vi ställa **krav på tillgänglighet och användbarhet vid upphandling** av varor och tjänster med utgångspunkt i principen om universell utformning, dvs. kravspecifikationerna ska ta hänsyn till samtliga tänkta användares olika behov och funktionsförmåga.
- ska vi använda upphandling som **ett viktigt verktyg för att öka tillgängligheten.** Alla vinner på att människor är delaktiga i samhället. Det är nödvändigt att hitta tekniska, digitala och funktionella lösningar som kan skynda på utvecklingen mot ett mer tillgängligt samhälle. Utgångspunkter i funktionskrav istället för teknisk specifikation och detaljkrav möjliggör nya innovationer och lösningar.
- ska vi använda upphandling för att **främja social hänsyn**, genom att exempelvis premiera leverantörer som kan erbjuda anställningar, trainee- eller praktikplatser för

personer med funktionsnedsättning. Reserverad upphandling⁴ är en annan möjlighet som kan användas för att premiera leverantörer som ger stöd till sysselsättning för personer med funktionsnedsättning.

3 ÅTGÄRDSPLANER, GENOMFÖRANDE OCH UPPFÖLJNING

3.1 FRAMTAGANDE AV ÅTGÄRDSPLANER

Arbetet med att ta fram åtgärder kommer att ske i samverkan mellan tillgänglighetssamordnaren, och respektive förvaltningar och bolag och i samråd med funktionshindersföreningarnas samarbetsorganisation. Åtgärdsplanerna lämnas till kommunstyrelsen för slutgiltigt beslut i kommunfullmäktige.

3.2 GENOMFÖRANDE OCH UPPFÖLJNING

Alla förvaltningar, nämnder, styrelser och helägda kommunala bolag har ett ansvar för att leva upp till tillgänglighets- och delaktighetsplanens intentioner och mål. Planen, med tillhörande åtgärdsplan och tidplan ska följas upp årligen och var och en som är berörd av de olika målen och åtgärderna är ansvarig att dokumentera så att uppföljning kan göras. Varje förvaltning och bolag ansvarar för att lämna in underlag till uppföljning av sina respektive mål och åtgärder till tillgänglighetssamordnaren, som sammanställer förvaltningarnas och bolagens uppgifter och rapporterar sammanställningen till kommunfullmäktige varje år.

Varje förvaltning och bolag har i uppdrag att årligen arbeta fram förslag till åtgärder med tidsplan. Åtgärderna ska sammanställas i ett dokument, ”Åtgärdsplan för tillgänglighet och delaktighet - Ett Höganäs för alla, (årtal)”. Alla verksamheter ska förankra sina åtgärdsförslag med respektive personalgrupp.

⁴ <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/upphandla/om-upphandlingsreglerna/om-lagstiftningen/reserverad-upphandling/>